

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/17/2018
Identifikačné číslo spisu: 2018014370
Dátum vydania rozhodnutia: 5. júna 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2018014370.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Petra Paludu, v trestnej veci vyžiadanej osoby Q. I. podľa zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze na neverejnom zasadnutí konanom 5. júna 2018 v Bratislave o sťažnosti vyžiadanej osoby Q. I. proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 19. apríla 2018, sp. zn. 5Ntc/7/2018, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie sa z r u š u j e . Podľa § 16 ods. 3 písm. c) zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov, vyžiadaná osoba Q. I., nar. X. E. XXXX v B., štátny občan Turecka, prechodne bytom bez prihlásenia U. X, F., t. č. vo väzbe v ÚVV Leopoldov, sa p r e p ú š ť a z vydávacej väzby na slobodu.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave uznesením z 19. apríla 2018, sp. zn. 5Ntc/7/2018, podľa § 16 ods. 1 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“) vzal vyžiadanú osobu Q. I., nar. X. E. XXXX v B., štátneho občana Turecka, prechodne bytom bez prihlásenia U. X, F., t. č. vo výkone predbežnej väzby v ÚVV Leopoldov, do vydávacej väzby, ktorá je pokračovaním predbežnej väzby vyžiadanej osoby, ktorá na základe uznesenia Krajského súdu v Trnave z 20. marca 2018, sp. zn. 5Ntc/7/2018, začala plynúť 16. marca 2018 od 15.05 hod. a vydávacia väzba sa bude vykonávať v Ústave na výkon väzby Leopoldov. Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. vydávaciu väzbu menovaného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu zahlásil Q. I. ihneď do zápisnice, o výsluchu pred vypočúvajúcou sudkyňou sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Krajský súd v Trnave predložil predmetnú sťažnosť ako aj celý spisový materiál, spolu s predkladacou správou, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 28. mája 2018. Najvyšší súd, ako súd nadriadený, preskúmal na podklade riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenej osoby v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť výrokov napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť vyžiadanej osoby Q. I. je dôvodná, a to z viacerých dôvodov. Postup slovenských orgánov pri vydávaní osôb medzi členskými štátmi Európskej únie na základe európskeho zatýkacieho rozkazu a s tým súvisiace konanie upravuje Zákon o európskom zatýkacom rozkaze. Podľa § 14 ods. 1 zákona o európskom zatýkacom rozkaze musí mať v konaní o európskom zatýkacom rozkaze vyžiadaná osoba obhajcu. Najvyšší súd na tomto mieste v prvom rade vo všeobecnosti uvádza, že právo na obhajobu je

jedným zo základných atribútov spravodlivého procesu a je potrebné ho chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Právo na obhajobu je garantované čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého má obvinený právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu. Ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd rovnako zaručuje toto právo obvinenému v čl. 40 ods. 3, podľa ktorého, ak si obvinený obhajcu nezvolí, hoci ho podľa zákona musí mať, ustanoví mu ho súd. Legislatívu slovenského právneho poriadku podporuje aj Dohovor o ochrane základných ľudských práv a slobôd, kde podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a písm. c) každý, kto je obvinený z trestného činu, má minimálne právo mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby a obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú. Zásada práva na obhajobu je vyjadrená tiež v § 2 ods. 9 Tr. por., podľa ktorého každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu. Z predloženého spisového materiálu vyplýva, že opatrením Krajského súdu v Trnave z 19. marca 2018, sp. zn. 5Ntc/7/2018, bol vyžiadanej osobe z dôvodu povinnej obhajoby ustanovený obhajca JUDr. Miloslav Kukučka. Zo zápisnice o výsluchu vyžiadanej osoby Q. I. pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na jeho vzatie do vydávacej väzby z 19. apríla 2018 je zrejmé, že pri tomto výsluchu nebol, jemu ustanovený, obhajca prítomný. Zo spisu vyplýva, že obhajca o tomto úkone nebol upovedomený takým spôsobom (§ 65 a nasl. Tr. por.), ktorý by preukázateľne potvrdil, že sa o vydávacom konaní dozvedel. Takisto mu nebol doručený návrh prokurátora na vzatie vyžiadanej osoby do vydávacej väzby ani európsky zatýkací rozkaz. Tieto písomnosti, ak vôbec boli obhajcovi doručené, tak až 23. apríla 2018 o 10.23 hod. (č. l. 111 p.v.), teda oneskorene. Podľa § 44 ods. 1 Tr. por. je obhajca povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny, alebo jeho vinu zmierňujú. Podľa § 44 ods. 2 Tr. por. je obhajca oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený, a vo vyšetrowaní alebo v skrátenom vyšetrowaní úkonov podľa § 213 ods. 2 až 4 Tr. por. Subsidiárne k zákonu o európskom zatýkacom rozkaze je v súlade s vyššie citovaným § 44 ods. 2 Tr. por. právom obhajcu zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený. O konaní sa týchto úkonoch (v tomto prípade výsluchu vyžiadanej osoby) mal byť obhajca upovedomený. Tým, že sa výsluch vyžiadanej osoby Q. I. pred rozhodnutím o návrhu prokurátora na jeho vzatie do vydávacej väzby z 19. apríla 2018 konal bez prítomnosti jeho obhajcu, ktorý o ňom nebol riadne a včas upovedomený, bolo porušené právo vyžiadanej osoby na obhajobu. Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že na výsluchu 19. apríla 2018 vyžiadaná osoba Q. I., hneď na jeho začiatku uviedla, že ak by to bolo možné, najradšej by mal tlmočníka „z“ a „do“ jazyka tureckého. Už sa totiž dlhšiu dobu nepohybuje v nemeckom prostredí. Uvedená zápisnica z predmetného výsluchu vykazuje ďalšie závažné nedostatky: 1) nie je možné zistiť, akú dlhú dobu mala vyžiadaná osoba k dispozícii na oboznámenie sa s obsahom návrhu krajského prokurátora na vzatie do vydávacej väzby. Je evidentné, že celý výsluch trval od 11.00 hod. do 11.35 hod (čl. 122). Je preto otáznne, či vyžiadaná osoba mala primeraný čas a možnosť na prípravu svojej obhajoby tak, ako má na mysli čl. 6 ods. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. 2) v zápisnici nie je jasná protokolácia: „vyjadrenie vyžiadanej osoby po porade s obhajcom: podávam sťažnosť.“ V tomto smere sa javí prítomnosť alebo neprítomnosť obhajcu za zmätočnú. V konečnom dôsledku zahlásená sťažnosť vyžiadanej osoby nebola ani písomne odôvodnená, a to až do rozhodovania pred najvyšším súdom. Všetky tieto okolnosti vzbudzujú mimoriadne pochybnosti o regulérnosti trestného, v danom prípade, vydávacieho konania. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené pochybenia zo strany Krajského súdu v Trnave, najmä porušenia práva na obhajobu, ktoré porušenie by v prípade dovolacieho konania, zakladalo i dovolací dôvod, najvyšší súd nevyhovел návrhu prokurátora na vzatie Q. I. do vydávacej väzby, zrušil napadnuté uznesenie a prepustil menovaného z väzby na slobodu.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.